ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ!

З нагоди Різдва Христового осьмілюємось пригадати ся Вашій ласкавій памяти українною просьбою о коляду для нашої приватної гімназії в Збаражи.

Навіть найдрібнійшу коляду приймемо з найбільшою подякою.

Дякуючи вже є гори Високоповажаним Жертводавцям, желаєма Веселих Сьвят.

З глубоким поважанєм
КОМІТЕТ ПРИВАТНОЇ УКРАЇНЬСКОЇ ҐІМНАЗІЇ в Збаражи.

Лист сей з краю одержала наша редакция саме тепер коли ч. 44 пішло до друку і хоч він не на спів на час, щоб можна було его помістити перед колядою, то всеж таки нам Українский загал що розуміє вагу школи і знає як тяжко приходить ся нашій молодіжи в крою бороти ся з недостатками, може хоч вже і по коляді заслати хоч би й найменьші датки до згаданого комітету.

Редакция.

F. W. SPEER & CO.

Бучерня, ґросер ня і всякі провізиї.
Маємо сьвіжі фармерскі продукти і инші мішані товари.

Cor. Christeballa & Richard

Сьміщне.

У рівника.

Гість: І деж ви мали совість забивати таке худе теля...

Різник: Лише ви мені не докучайте, я его не забивав оно само здохло.

Також хороба.

Гляди на того чоловіка, лікарі вже кілька разів его відступили.

А щож ему такого?

Нічо, не платить їм.

Несправедливість.

— Ой Іване, Іване, гірка моя година з тобою! Із тебе уже нічого доброго не буде!... Що дня ідеш до корчми і що дня вертаєш пяний.

— А я тобі кажу бабо, що ти несправедлива. Гань. би мене за тоє, що вертаю до дому пяний, а як тверезий із дому виходжу то мене ані раз не похвалила. Видиш яка ти!

У вагоні.

Кондуктор: Гей хто там лежить під лавкою?

Подорожний: Я.

Кондуктор: А маєте ви білет?

Подорожний (подаючи білет): Прошу.

Кондуктор: То білет для пса, ви мусите заплатити дорожний.

Подорожний: Я знаю що для пса, тому я і вліз під лавку.

РУСКО ФАРМЕРСКИЙ СТОР

Маємо ріжні материї, краєві хустки черевики і всякі убраня. Ґросери сьвіжі кождого дня а також і инші товари по умиркованих цінах. ПРОШУ СПРОБУВАТИ.

Lyons & Co. 38 Queens Ave.

Русини!

Як маєте який клопіт що не можете відібрати грошей чи в C. P. R. чи в контрактора або де інде, хотілиб вибрати нас до старого краю або маєте яку судову справу. Потребувалиб адвоката, нотаря, або щось виробити почерез конзулят то удавайтесь до мене а я займу ся вашою справою за дуже тану плату.

РУСКИЙ ТЛУМАЧ
(Commissioner for taking affidavits.)

E. P. Shoeppe
636 Central Av. Calgary Alberta.

КУПУЙТЕ КОНСТИТУЦИЇ ФЕДЕРАЦИЇ!

Обовязком кождого товариша обзнакомитись з конституциями організациї до котрої належить!

Конституциї продають ся по 5 ц. за примірник. Гроші на конституциї належить посилати на руки фінансового секретаря т. Йосифа Сеника 443. Kinistino ave. Edmonton Alta.

Позір.

ПРОСИМО ПРИНЯТИ ДО ВІДОМОСТИ ЩО МИ ОТВОРИЛИ ПЕРШУ РУСКУ КНИГАРНЮ

в Едмонтоні.

І МАЄМО НА ПРОДАЖ:

Люди	60
Важнійші права Канади	25
Севастопольскі оповіданя	60
Коли ще звірі говорили	40
Робінзон	1,00
В затінку й сонци	30
З ласки родини	1.50
Без родини	40
Щастє здоровлє і маєток	10
Домашний писар	50
Як воювали Запорожці	15
Девять братів і десята сестра	15
Канадийскі оповіданя	15
Селяньство і Соцыял-демократія	70
Кобилянська-До Сьвіта	1.25
Поміж землею а небом	20
Оповіданя для дітей	35
На далекій Півночи	45
Буквар	30
Наша школа в армії	10
До молодіжи	15
Взірцевий господар	1.00
Шекспір — Король Лір	90
Домашна кухня	75
В Джунглах	60
Російский самоучок	60
Фармазони	25
Найновійше Чудо в Честохові	15

Книжки побожні

Серце чоловіка	15
Новоє собраниє пісней	40
Молитвослов „Вінець"	1.00
„ Гостинець	75
Ґеновефа	15

Календарі на 1912 рік.

Пресвята родина	30
Приятель жовніра	30
Місіонара	30
Хлібороб	30

Як також богато иньших книжок і календарів руских і польских на 1912 рік.

Маємо гарно оздоблені Молитвенники, образи, рамці і папері до писаня.

Ruska Knyharnia
260 Namayo Ave.
EDMONTON ALTA.

ХТО ХОЧЕ

скоро подубельтувати свої гроші, нехай купить лота в SASKATOON

Се місто є осередком Провінциї САСКАЧЕВАНУ і як таке буде найбільшим колєовим і фабричним центром в західній Канаді.

Ціни лотів підходять з кождим днем.

Хто купить то не пожалує. Даємо лоти на легкий виплат.

Наш офіс отворений від 8 год. рано до 10 вечером.

The Winnipeg-Saskatoon Realty and Investment Co.
Saskatoon-Sask.

ГОВОРИМО ПО РУСКИ

ЧИ ЗНАЄТЕ?

Що одинока Руска Торговля мішаних товарів М. КУЦІНЬСКОГО має добрі товари по найтаньших цінах?. Добра обслуга. Прийдіть і переконайте ся.

532 KINISTINO AVE.

ЧИ ВИ ВЖЕ КУПИЛИ СОБІ ЛОТА В ЕДМОНТОНІ?

КОЛИ ЩЕ НЕ КУПИЛИ СЬ ТЕ ТО СПІШІТЬ СЯ БО ЕДМОНТОН ЗРОСТАЄ І ЦІНИ ЛОТІ ПІДХОДЯТЬ.

Alberta Real Estate Co
536 Kinistino Ave.
EDMONTON ALTA

САСКАТУН

1903 Року	Населеня	183
1911 „	„	20.000

Се показує як місто прогресує і що в близькій будучности САСКАТУН буде більший як Віннипеґ бо Саскатун, є центром межи Манітобою а Албертою.

Тепер час купити пару лотів в Саскатуні а певно що до року здубельтуєте свої гроші.

ЛОТИ від $100 до $200.

$25. готівки, а решту як самі хочете.

Ґварантуємо що кождий лот високий і сухий

NATIONAL LAND COMPANY
702 First St. Edmonton Alta.

Маємо свого тлумача.

РЕДАКЦІЯ ЗА ОГОЛОШЕНЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

Пролетарі всіх країв єднайте ся!

НОВА ГРОМАДА
Одинока соціялістична часопись в західній Канаді.
Адрес:
Nova Hromada
443 KINISTINO AVE
Edmonton Alta.

НОВА ГРОМАДА
NOVA HROMADA NEW SOCIETY

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРҐАН ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНЬСКИХ СОЦИЯЛІСТІВ В КАНАДІ
ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНІ КАНАДА

Передплата на НОВУ ГРОМАДУ виносить для Канади і Злучених Держав 2 доляра на рік
Передплату треба висилати всегда з гори.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РОБОЧОГО ЛЮДУ

РІК II. Ч. 45. 26. СІЧНЯ. 1912 EDMONTON JAN. 26. 1912 No. 45. VOL. II.

ДО ВІДОМОСТИ ВСІХ ВІДДІЛІВ ОБОХ ФЕДЕРАЦИЙ І ТОВАРИШІВ.

Дня 5 го лютого 1912 р. має відбути ся міжпартийний З'їзд з таким дневним порядком:

1. Відтворене З'їзду.
2. Вибір леґітимацийної комісиї.
3. Справоздане тоїж.
4. Вибір президиї.
5. Звіт Ф. У. С. Д. і Ф. У. С.
6. Вибір контрольної комісиї.
7. Справоздане касове обох Федерацний.
8. Справоздане фонду Мир. Січиньского.
9. Справоздане Спілки „Робочого Народа".
10. Справоздане Спілки „Нової Громади".
11. Партийний суд над Стечишином, Кратом, Кремаром, Томашевским і Фербеєм в Hosmer.
12. Остаточне усунене непорозумінь в партиї.
13. Справа відносин до иньших партий.
14. Справа асекурацийного товариства.
15. Справа заводових організацний.
16. Проект мінімальної програми.
17. Проект аґрарної програми для Канади.
18. Внески.

Сей порядок З'їзд може евентуально усунути або доповнити.

По мисли організацийного статута кождий Відділ обовязаний вислати за кождих 30 членів одного делеґата, як також всі свої заяви і оголошеня делеґатів, треба повідомити до 25 січня 1912 на таку адресу.

S. Sandulak
Hillcrest, Alta.

Комітет:
С. Леськів. М. Фербей. С. Сандуляк.

НОВИНКИ

ВИБОРИ в НІМЕЧЧИНІ.

При загальних виборах які недавно відбували ся в Німеччині социялісти війшли в 67 округах.

Вибори які тепер відбували ся в Німеччині звернули на себе увагу всього сьвіта і в капіталістичних кругах викликали они переполох, бо капіталістичне панованє в Німеччині захиталось не добре. В самім Берлині перед носом Кайзера Вільгельма социялісти вибрали 5 послів. Хоч социялісти не війшли аж так побідно щоб творили сильну партию в Raichstag-у всеж таки голоси які впали на социялістів є поважні, бо поверх 4.400.000, се є півтора міліона більше чим в попередних виборах.

Страйк бавовняний в Анґлиї, який викликав 300.000 робітників з причини що компаністи затрудняли не юнийних робітників — закінчив ся.

НОВЕ ВІДКРИТЄ.

З Риму доносить що Марконі який що йно повернув з Тріполі зробив нове відкритє в улїпшеню безпротного телеґрафу. Замість слупів які уживано п[р]и ст[ан]дах, вистарчить заложити дроти в піску в той спосіб де телеґрама може йти і буде вистарчати що без жадних перешкод телеґрама може йти.

КРІВАВА ДЕМОНСТРАЦИЯ У ЛЬВОВІ.

В неділю, 10 с. м. відбулось у Львові віче в справі протесту відокремлена Холмщини. По вічу хотіли нічевики уладити демонстрацию перед російським конзулятом. Прийшло до суперечки з поліцию, в якій роз'ярені демонстранти обкидали поліцию цеглами. Поліция добула шабель і помасакрувала коло 30 демонстрантів. В понеділок повторено демонстрацию і вибито шиби в льокалі „Прикарпатской Руси". В неділю рано вибито шиби в мешканю російського консуля, а чорнилом замазано російського орла. Арештовано кількох академиків.

РАБУНОК В ТРАМВАЙОВІЙ КАРІ.

Сего року по всіх містах стають ся часті випадки рабунків, але один з найзухвалійших став ся недавно в Vancouver коли двох бандитів в 11 годині вечером спинили стріт кару застрілили кондуктора і вперли ся до кари та обрабували пасажирів на $ 3.000, а по операциї вскочили до автомобіля і втікли. На другий день знайдено той самий автомобіль в самім центрі міста, але за „механіком" слід загинув.

КОНВЕНЦИЯ U. M. W. of America.

Дня 16 с. м. зачала свої наради конвенция Злучених углекопів Америки в Indianapolis на яку зїхало ся 1300 делеґатів. На сій конвенциї порушувано де які драстичні питаня і зажадано щоб John Mitchel колишний президент зложив свою леґітимацию або перестав бути членом National Civic Federation. Замітне і те що на ній остро осуджено драпіжну акцию A. F. of L. з ei Civic Federation а між иньшим поставлено резолюцию щоб конвенция заявила ся за Социялістичною Партиею — робітничою і хоч ся послідна резолюция перепала, то всеж таки самий внесок тої резолюциї вказує на факт що між майнерами U. M. W. of America раз більше зростає свідомість і політичне питане.

КОНСЕРВАТИ ПРОЧИЩУЮТЬ СЛУЖБОВЦІВ.

Коли консервативці побідили лібералів то час від часу заявляли що не будуть усувати службовців з їх „почетних" крісел, але тепер показує ся інакше, бо вже богато поміняно ся. На всехді прочищують почтову службу то знов виміняють урядників по Custom Houses. По іміґрацийних домах також виміталють лібералів а на томість всюди запихають ті діри консерватами. Не минають они і руских „урядників" які за то що були вірними наганячами русинів з ліберальні кошари поудостоювались бути де яких почётних крісел. На місцю руских ліберальних урядників по запихають подеморалізованих руских консерватів які переважають ліберальних тим, що перший ліпший який розуміє ся на політиці так як вони на вызядях охабсь до консервативного жолоба бо було більше браги. Як доносить „Ранок" то консервативці дали вже „тайи" — всім канадийским Русинам знаному — Кирилови Ґенюкови який був еміґрацийним урядником в Вінніпеґу.

Цікаво хто удостоїть ся того теплого крісла?!

Подорож наоколо сьвіта на одній нозі розпочав римський горожанин Генрих Тоті. Відбувати її буде в сей спосіб що буде їхати колесом, а обертати його лиш одною ногою з тої простої причини, що другої ноги не має, стративши її перед двома роками при операциї. Тоті вже розпочав свою подорож і переїхав просторонь від Риму до Вентимеджії, звідки поїде до Франциї. Були вже всілякі подорожі наоколо сьвіта. Їздили люди автомобілями, в бочках, ходили пішки, декотрі верталися з над границі, але подорож одною ногою, то справді оригінальна. Хто знає, чи за кілька на тих не найдесь знов який варіат, який розпічне подорож навколо сьвіта... голозою, або иншою частию тіла.

АНҐЛІЙСКИЙ СТРАЙК ПРЕДВИДЖЕНИЙ.

Щось в Анґлії ця ве зе ся. Ще не поґоїли ся рани недавного ґенерального страйку, а тут знов заносить ся на великий майнерский страйк, про який ми доносили в минувшім числі. По обчисленю голосів чи має бути страйк чи ні, оказало ся що на 650,000 майнерів 450.000 заявили ся за страйком який має бути проголошений 1 марта с. р.

Компаниї вже від тепер забезпечують себе запасаючи вугле, з иньших країв.

ВЕСІЛЄ БЕЗ НАПОЮ.

Дня 20 с. м. відбуло ся весілє тов. В. Канюка бувшого фінансового секр. едмонтоньского відділу Ф. У. С. з тов-ою Катериною Прус яке повинно бути взірцем для всіх Русинів. Було се перше весілє в Едмонтоні на якім не було жадних алькоголічних напитків і гості досить гарно забавлялись. При кінци забави тов. Кремар в імени молодят подякував гостям за їх участь в весілю і сказав що таке весілє повинно бути взірцем всіх будучих весіль та забав. Потім дружки сколектували на пресовий фонд „Нової Громади" $ 5.90

КЛОПІТ З „ҐАЛІШЕНАМИ".

Як доносять нам з Кальґар то на рускій новий рік так „гарно" забавляли ся русини, що аж одного Петра Данилюка виправили на тамтой сьвіт. Тепер там стануть перед суд Стефан Вакарук і Ко. відповідати за те, що оманенували Петра. До чого доходять дикі інстинкти тих, що вних вічно ферментує віска і білка — переходить всяке поняте.

Болгарові товариші які видавали до тепер „Роботнически Вестник" 2 рази на тиждень заміняли его в дневник якого першого дня розпродано в 15.000 примірниках.

ПОЗІР! ПОЗІР!

CARDIFF BARBER SHOP

Перша Руска Голярня отворилась в Кардіф. Хто хоче обгрячись, обголитись нехай зайде до Cardiff Hotel.

Prop. J. Babiuk.

ОДНОЮ

з найкрасших, найцікавійших і найважнійших книжок є „ЗАПОРОЖЕЦЬ" Календар на рік 1912.

Єго не купує тільки той, хто не вміє читати і не має 40 цнт.

А всі прочі єго купують і читають. Ви також єго прочитаєте, бо зараз підете на почту, возьмете money order на 40 цнт, і вішлете на такий адрес:

Мr Запорожец В.
214 Dufferin Ave,
Winnipeg, Man.

Нова Громада

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРҐАН ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНЬСКИХ СОЦИЯЛІСТІВ В КАНАДІ ЗЛУЧЕНОЇ З СОЦИЯЛІСТИЧНОЮ ПАРТИЄЮ КАНАДИ.

Виходить що тижня в Едмонтоні — Альберта.

Видає Робітнича видавнича Спілка під контролею Центрального Заряду Федерациї.

Ред. Т. Томашевский

Передплата виносить $ 2 на рік $ 1 на пів рік.

Гроші треба висилати через Money Order, Postal Note, Dominion Express або в реґістрованім листі.

NOVA HROMADA

NEW SOCIETY

The only Ukrainian (Ruthenian) weekly paper published in the interest of the working class in Edmonton — Alta.

Editor T. Tomashevsky

Subscr. $ 2.00 per anum.

Advertising rates furnished on application.

Address: Адрес

NOVA HROMADA

443 Kinistino Ave. Edmonton Alta. Can.

С. М. Обрасн.

Социялістична Партия Канади.

(Продовжене.)

В деяких західних провинциях зорґанізовано переважно з фармерів „Опіку Промислу" яка була дуже активною, але з коротким істнованем. Цілею єї було поборювати так звану середну класу, купуючи все що їм потрібно колективістично. Она засвітила ся ще коли Wrigley переміняв свою газету „Farmers Sun" („Фармерске Сонце") на Citizen and Country" („Горожани в Краю".) Щоб розповсюдити „Канадийску Лігу" котрої богато з нас було жертвами сего руху помимо того що наші ідеї, наколиб нарід був знав о нас, булиб признані як „вірні і справедливі", а радість мала походити з „державної власности". Петепіс зібрав своїх 5-6 тисяч і разом з иньшими які міг з кого зібрати, видає „Western Socialist" в Vancouver B. C. В тім десь часі орнятелі і симпатизуючі („Citizen and Country") вже вичерпались з грошей і G. W. Wrigley з остатками своєї друкарні перевіз ся на захід. В злуці обі з Петепісом здобули ще троха грошей, але і того богато не стало. Кілька гідних заходів роблено, але на дармо. Вся така наука хоч в імени социялізму докучала кільком сьвідомим социялістам які робили над побережем Тихого Океану. Они чули про тов. Kingsley-го який був виключений з S. L. P. за те що не хотів брати участи в юнїйній сварці і не хотів вступити в рух який пропаґував ся т.з. „Government Ownership" —післали за ним. Коли Kingsley дав кілька порядних викладів на конвенциї на якій були представителі великих робітничих організаций в Брітіш Колюмбії, зорґанізували perоводинний социялістичний локаль в Nanaimo B. C. Зорґанізовано тоже ще там „Provincial Progressive Party". Тілько оден делеґат з Кільґсами голосував против неї, всеж таки она скоро розбила ся, а з нею і Канадийска Ліга на заході.

Капіталістичний розвій не був на заході таким, як на всході. A. F. of L. не творила одного тіла як тепер, а були не зависимі юнії і Федерациї. Юнія в Нанаймо вибрала І. Г. Гавторнвейта до провінционального Парляменту. Гавторнвейт вчувши Кінґслого виклади які давав на улици, віддав себе більше студиям социялістичної науки, а пізнїйше в Парляменті заявив себе социялістом і заждав щоб приняли єго резиґнацию. Єго упімнено щоб не резиґнував бо не задовго мали наступити загальні вибори. Гавторнвейта номіновано на социялістичний тикет і вибрано. Потім ще вибрано і Parker Williams-а з другого округу де тов. Kingsley працював. Від тоді оба они все вибрані при комних виборах.

Leo English, друкар, також властитель і редактор юнїйної газетки „Clarion" перенял ся наукою — лекциями Кінґслого хоч де в чім не міг годити ся, властиво в аналізованю юнїй. Він старав ся доказати „юнїзм" Кінґслему що робітник Злучених Держав може бути невільником одник в Канаді, справа мая ся инакше. Тов. English злучив свій „Clarion" з „Western Socialist" і назвав его „Western Clarion". Він мав бути друкаром, а Kingsley редактором.

З часом English опустив Кінґслого, а і других замовив щоб з робили те саме, що і зробили. Так що Kingsley мусів кілька раз замичувати ся. Щоб утримати газету, кількох одиниць дали від $ 1 до $ 300. Kingsley почав писати всякі наукові статі в чисто типічнім пролетарскім розуміню, через що слабо сьвідомі робили єму закиди і нападали. Таку заохоту завше дають утопісти тим котрі щось роблять. Коли статі були такого змісту, що Kingsley не не міг відповідати в „Clarion-i", писав приватні листи до нас. Де які з нас які достаточно заінтересуються позволяли єму лише рецензувати і коректувати наші статі. Де які що могли і вміли писати зневіряли ся. Потім Kingsley переїхав кілька раз провінцию даючи лектури. Ох як ми его не навиділи! Єго натуральність, практика і знане наукового социялізму унеможливлювало перебувати в такою в необоючуючою позициєю. Нанаїмський революцийний локаль розвинув ся до витвору Социялістичної Партиї Канади. На їх конвенциї 1904 р. они повідомляли ся занятя товаришів з иньших провінций і сотворили Socialist Party of Canada. Тов. Бріґлей піхав на всхід. Повний опортунізму з того що зрозумів науковий социялізм постановив здобути для організациї Ontario і Quebec. На конвенциї з кількома тов. помимо меньшости вдалось змінити „Канадийску Лігу"а проголосити єї Socialist Party of C. Де які з більшости хоч вже добре сьвідомі, ще й тепер терплять болячку против тов. Бріґлого і S. P. of C. з чого й до тепер тягне ся ще Онтарійський заколот.

Юнії вибрали Вм. Девідсона до провінциональну парляменту в Брітіш Колюмбії який став з социялістами і працював з ними. Слідуючих виборів він був номінований социялістами і хоч перепав остає і до нині вірним і відзначним товаришом. Товариш І. Меґінес зістав вибраний в Ґренд форкс на социялістичний тикет і хоч другого разу не вийшов завдяки виборчим надужитям і махінациям які творили компанії, всеж дістав більше голосів чим тоді коли був вибраним. Від тоді S. P. of C. вибрала одного посла до Альбертийского Парляменту а при кількох виборах вже иних округах кандидати перепали лише кількома голосами.

(Конець буде.)

А. Буддеп.

Невільник фарми.

Переклав з анґлійского Іван В. Семенюк.

(Продовжене.)

Говорити про невільників звучить якось дико тим що не думають, однак коли ми троха приглянемо ся побачимо що найгірше невільництво таки нині — так, в двайцятім століттю.

Одна з найбільше закорінених думок між нами нині е дивно уроене що фармер є найнезалежніший чоловік в модерній продукциї і як такому прислугують специяльні уступки; що як би не він то цілий сьвіт пропавби і т. д. і т. п. І тому що майже всі фармерскі організациї е сеї думки ми хочеме приглянути ся кілько правди є в сім твердженю.

Давно був час, коли фармерство було нерозривне занятє і се старе призвичаєне думаня так за коріни лось що ще й нині, старі думки переживають між нами.

Управа ріль є крім польованя і випасу худоби може найстарше людське занятє. З приходом рільництва починаєсь неволя. Знаємо що польованє є дуже не певна робота і колиби мисливий надіяв ся лиш на єго стрільбу то часто ходивби голодний; дичина виґубить ся і хотьби мисливий був вправний то се нич не поможе. В старинних часах не було певности і голод часто був долею людей.

З сеї причини громади могли призбирати лише досить поживи і то працею „всіх рук". Невільника пійманого на війні не могли послати на полюванє а то з иної причини. Громадський пастух таком мусів бути з громади. Але коли якийсь хлібороб подряпав землю і побачив що деякотрі трави ростуть на ній чудово, то вкороті відкрив що невільники піймані на війні можуть бути корисні і зараз їх заставили до роботи замість як перше їх убивали; в сей новий спосіб один чоловік міг зараз жити досить для себе і ще троха більше.

В тих старих днях часах загорілість до тяжкої праці, котра стала гамбою теперішнього чоловіка не могла сильно розвинути і невільник що привик до свобідного житя, природно чув в собі духа пімсти коли єму давали сапу і примушували робити нею. Тому часто були заворушеня і пани мусіли класти варту коло робітників щоб їх стерегли та тримали все в роботі. Словом они були невільники, бо зрозуміти се, що той, що мусить робити на розказ другого є невільник. Той що мусить іти до другого просити щоб позволив єму жити є невільником. Той що мусить віддавати другому овочі своєї праці є таком невільником; а теперішний фармер має себе за вільного чоловіка.

Ми не потребуємо затримувати ся на старим їм житю, досить сказати що управа ріль витворила неволю. Пізнїйше неволя і рільництво їшли з рука в руку і історик Ґіббон говорить про великі богацтва, які витворювано в римских провінциях для пануючої класи.

Ще оден оборот в колесі социяльної еволюциї і невільник перемінив своє імя; тепер він є кріпак прив'язаний до землі. Тепер він працює три дни для себе, а три дни для свого пана, лишаючи для себе множество сьвят. За той час він міг заробити лишень досить на своє прожите. Невільнича частка завше була лиш така аби утримати его при житю, щоб був здібний знов до роботи. Бо на що єму інакше?

Социяльна еволюция поступає поволи але певно. Хотяй усталений порядок здаєсь такий як і був, однак иньша форма суспільности появляєсь і от от знесе старий порядок, так як міль або мотиль продре стіну почварки, або куря шкарупу що тисне его, а все се діесь боротьбою. Так ми бачимо що невільництво, кріпацтво і наємне невільництво були долею робучої класи і що робітники працювали, а пани збирали плоди.

Аж до феодалізму управа ріль була першою сьвітовою роботою. Богаті лорди рахували своє богацтво в скірах, худобі і кукурудзі та промислі що ограничував ся на фармерстві. Але внутр старих творили ся нові форми і скоро ремісники згромадились в містах і скоро, як промисл зростав, стались дуже сильними в тямчасом стали по політичну силу. І нині бачимо їх панами над всім — се капіталісти.

Тут не є нашою ціллю вглублювати ся в розвиток капіталізму; ми лиш хочемо сказати що так скоро як промисл здобув досить сили він увільнив кріпаків від землі а забрав їх до міст щоби там як наємні невільники вели конкуренцию між собою. Тоді міста богатіли а в той сам час земельна шляхта біднїла. Всі звернули увагу на промисл а фармерство лишилось позаді. Феодальні лорди, маючи політичну силу у своїх руках, могли що рішати ся якийсь час, але молодий капіталізм набирав сил і вкінци побідив феодалізм.

Так лихо стояло фармерство що ще в році 1750 істнував триполевий систем і аж Джеро Тул і Лорд Торнін Товнсгенд утілившн его завели під покров капіталізму. В Европі феодальні лорди ще держать свої землі, але тут на сім континенті капіталізм гуляє і ніхто му не заборонить. Через уліпшене фармерских машин Цирусом Мек Корміком, Аплебім і иньшими, нинішний фармер невільник може виробляти сто раз більше чим давний кріпак або раб; однак они не можуть фармерувати без помочи других і тому они не є нич більшого від других. Оден залежить від другого і думати про фармерів як про иньшу класу є глупостию.

І так рільництво під напором сили капіталізму стало на рівні з рештою продукциї і так як капіталізм є систем неволі, усі робітники є невільники, бо они є прямо змушені віддавати овочі своєї праці, так, навіть наші незалежні фермері. Теперішна продукция є социяльна продукция і коли ти добрий фармерю добуваєш корчі бігою то не можеш сказати що ти сам корчуєш (бо бігу ти не робив) та залежности суспільність працює, хотай правда що болі крижий всі твої. Нині маємо социяльну продукцию; приглянемо ся їй лучше.

(Дальше буде.)

СОЦИЯЛІСТИЧНИЙ ПРОВІДНИК

ПРОЛЄТАРІ ВСІХ

КРАЇВ ЄДНАЙТЕ СЯ!

Домініяльний Екзекутивний Комітет Социялістичної Партиї Канади. Адрес секретаря: R. I. Mathews Box 1683 Vancouver, B. C.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ЗАРЯД ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНЬСКИХ СОЦИЯЛІСТІВ В КАНАДІ.

Гол. секр. М.С. Фарбей Hillcrest, Alta.

Фінансовий секр. Йосиф Олесюк 443 Kinistino Ave. Edmonton, Alta.

Касієр Іван Гумен Edmonton, Alta.

Відділові члени Центрального Заряду

Тов. Василь Остройко Box 79 Coleman, Alta.

Тов. Н.. Гладун Coleman, Alta.

Тов. С. Фадчук Box 902 Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. в Едмонтоні. Адрес секр. фін. А. Качанюк Box 902 Edmonton, Alta.

Відділ Ф.У.С.Д. в Ванкувер. Адрес секр фін. М. Фарбей Box 431 Vancouver, B. C.

Відділ Ф.У.С. в Гілкріст. Адрес секр.фін. С. Олійчук Hillcrest, Alta.

Товариство „Грім" в Нанаймо. Адрес секр.фін. В.Слюзар Box 593 Nanaimo B. C.

Відділ Ф.У С.Д. в Лілл. Адрес секр. фін. И.Пантелюк Box 41 Lille, Alta.

Відділ Ф.У.С. в Ланук. Адрес секр. фін. П. Тересько Lanuke, Alta.

Відділ Ф.У.С. в Летбрідж. Адрес секр. фін. Ю. Виростек Box 552 Lethbridge, Alta.

Відділ Ф.У.С. в Колман. Адрес Box 79 Coleman, Alta.

Відділ Ф.У.С. в Кардіф. Адрес секр. фін. Ол. Крайківский Cardiff, Alta.

Відділ Ф.У.С. в Канмор. Адрес секр. фін. Н. Д. Ткачук Box 274 Canmore, Alta.

Відділ Ф.У.С. в Кальгари. Адрес секр.фін. Н. Рижок Box 576 Calgary Alta

З Едмонтону

ҐАЛІШЕНЬСКІ ПОСТУПКИ. РОВЛЕНЭ ВІЗНЕСУ З ТОЇ АФЕРИ І НОВА „МЕДИЦИНА".

Те що тепер діє ся в Едмонтоні між руськими парафіями, переходить вже всякі границі. Колись було чути про бійки та погані поступки деяких русинів в Вінніпеґу і коли по ґазетах було не раз чути про них то тут на заході анґлїчане подивляли русинів що они інакше поступають. Та в Вінніпеґу якось заняло иньшим вітром віяти. — Мабуть наступило відродженє... Зачали порядно карати, понаставлювали поліцию з ґвера ми і вже якось тако. Але те що наші буйні „флеківці" відгравали колись там, помило як чорна чума перенесло ся й до Едмонтону. З Вінніпеґу розїзджають ся на ріжні заходні нові конструкциї і запрацювавши кріваним потом пару долярів віджають ся такі фацкавці до Едмонтону, щоб тут заграти через зиму „шпорта". На барах і пул-румах від них вишить як від комарів, а вечерами парубочуть... По пул-румах та готелях зачинають мірати кулаками носа один другому, а потім в корті заплатать рантом по пятці і далї продовжують своє ремесло. Тепер дійшло до того що бійки „ґалїшенів" в Едмонтоні стали на перну чанеку а в Police Court-і нема дня щоб не переводжувано суд в ними. Так попередні бійки ще не звертали тільки на себе уваги як саме тепер коли перед новим роком майнери з Clover Bar винаймили собі Галю (котру мали українскі социялісти в 1911 р.) щоб собі забавити ся... На сю галю посходили ся прошені і не прошені, які почали між собою бійку. Поліцаї яке хотіли робити порядок судило ся також дістати кілька крісел по голові і зачалось арештоване хто тілько попавсь поліциї під руки. Другий день (руский новий рік) богато їх сьвяткували в Fire Hall а цілий тиждень відбував ся з ними суд. Едмонтонські дневники писали про ґалїшенські бійки на Kinistino — лише новинки, а один „Ruthenian", щоб використати хвилю і нев но дістати від консерватистів якийсь тенкий стільчик, написав до консервативного „Edmonton Journal" допись про ту бійку в якій дає від себе де які поученя як би прикоровити Русинів щоб они стали моральними ситизенами Канади і між иньшим пише таке: Щоб усунути такі танці і „бали" щоб зробити сих „чорних" людей „білими" і зробити їх лїпшими горожанами, я би радив позвати як найострійші способи щоб викурувати сі слабости які можуть оказати фатальність богато нич невинним.

1. Не дати їм пити, бо оно часом гірші як інших позмиж тратять притомність.

2. Не позволити їм бути в темноті, а дати їм вечірні школи і змусити їх щоб до них ходили.

3. Натягнути на їх попів щоб невінчав жадної пари, яка не знає читати по анґлійски, а потім їх діти будуть „білими".

4. Не дати їм права голосу аж заким они не зрозуміють вартости того голосу.

Славний сей „хірурґ" підписав ся — „Ruthenian". Справді великий моральний подвижник! Шкода лише що не підписав ся повним іменем а тоб дуже цікаво знати чи він справді мав на думці що та медицина принесе яку „remedy" чи єму лише ходило о те, щоб виробити собі між консерватами „реномє" і кандидувати на якого комісара. Шкода пишуть в „Н. Г.", а то можнаб широко розписати ся про ті ради і віддати критиці загалу. Але не мож щоб бодай коротко не написати про точку 2 і 4. Ruthenian доражує вечірні школи, однак нарбоби щоби автор був написав, чого в них малиб вчити. Вечірна школа може бути всілляка. Нинішні церкви се також школи. В них учать християнства вже через два тисячі літ і то що недїлі, а що за ефект є з тої науки? Самі ті котрі з части бють ся по Едмонтоні ходять що недїлї до католицкої церкви, але чи навчено їх чого доброго? Ні!

Четверта точка де „Ruthenian" каже щоб Русинам не дати права голосованя, аж надто ідо зріває автора що він має бути як то кажуть „твердим" консерватистом. Се правда що більшість не знає як ужити свій голос, але се завдяки виборчим гієнам які перед виборами шлят в своїх нор і баламутать народом показуючи єму ліберальні або консервативні грушки.

Відібрати Русинам право голосованя значить обрабувати їх в прав горожаньства і віддати на поталу лібералам або консерватистам щоб сі мали право розкачувати а сі обдерті з прав — обовязані пповнити те все.

Робітник нині і так є скривджений в Канаді через те що права такі обмежені що коли він на місяць перед виборами мусів виїхати в иньше місце до роботи то в другім місци де замешкав вже не має права голосувати.

Компанії які затрудняють богато робітників а знають що робітництво сьвідоме, то місяць або два перед виборами відправляє їх в роботи щоб собі їхали де инде аби не мали голосу ні тут ні там. Так діяло ся тут на заводі в В. С. 1909 року підчас загальних провінциональних виборах там де робітники ставили свого кандидата. Капіталісти бачуть що робітник осьвідомляє ся і хтілиб его обдерти з прав голосованя. Але сеж капіталісти! Але хто ви є Мр. Рутенїян з вашою медициною, що бажаєте аби Русин немав голосу?

Орленько.

ПОЗІР! Члени Едмонтоньского Відділу Ф. У. С. Отсим подає ся до відомости що Едмонтоньский відділ випаймив на 1912 р. галю п. П. Рудика при Кінїстіно і від тепер всі мітінґи будуть відбувати ся в тійже галі.

ПОШУКУЮ свого брата Йосифа Карпишиного, десь має перебувати в Кальґарах провінциї Альберта, пошукує его брат зі старого краю в дуже важній справі. Хто би о нім знав або він сам нехай зволить написати на адресу:

Jacob Karpyszyn
P. O. Jastrzębica p. Sokal
Galicia Austria

або на адресу:

Никита Вуй
810 Ottawa Ave.
Edmonton, Alta.

JACKSON BROS.

Досьвідчені годинникарі і ювілери,
Мають найлїпші годинники, золоті перстені, хрести і хрестики,
Виробляють позволи на женитьбу.

Наші штори одні під Нр. 237 Jasper Ave.E. а другий Cor. Jasper & Queens.

„ВПЕРЕД"

Часопись для робочого народу, орґан Українськоі Социял-демократичної Партиї виходить що тижня замість „Землі і Волі" під редакциєю т.т В. Левиньского і П.Буйника. Річна передплата для Канади 2 дол. на рік і дол. на пів р. Кождий передплатник дістае даром РОБІТНИЧИЙ КАЛЕНДАР НА 1912 РІК. Оказові числа висилає ся даром. Письма і гроші висилати на таку адресу:

„ВПЕРЕД"
ЛЬВІВ Баторого ч.6. (Lemberg. Austria.)

НАШ ГОЛОС

Українсьский социял-демократичний місячний журнал. Передплата виносить 2 доляри річно.

Адреса: Наш Голос
Ул. Баторого ч. 6 Львів.
(Lemberg Austria)

„Голос Підкарпатія"

Українська социялістична тижнева часопись виходить в Дрогобичи під редакциєю тов. Р. Скибівского. Оказові числа висилають ся даром.

Голос Підкарпатія, Дрогобич. (Austria Galicia.)

Кождого робітника є обовязком читати робітничі газети. Читайте і предплачуйте „ГАЙДАМАКИ" поступову робітничу часопись що виходит в Злучених Державах 2 рази на місяць і коштує $1. 50 на рік. Адрес, „Haydamaka"
639 E. 11 th Str New York.N.Y. U.S.A

БОРБА

Орґан української социял-демократиї на Буковині виходить що два тижні. Адрес:
„Борба" Улица Морера ч. 20 Чернівці
Буковина Awstria.

WESTERN CLARION

Офіциальний орґан Социялістичної Партиї Канади виходить що тижня, Передплата $1 річно.

Адрес: Western Clarion
579 Homer - Richards Lane Vancouver, B. C.

„ЗДОРОВЛЭ."

З першим Січнем с. р. почав виходити місячний орґан Українського лікарского товариства під заголовком „Здоровлє" Часопись присьвячена гігієнічно-санітарним справам виходить під редакциєю Дра Е. Озаркевича. В иньших народів є десятки таких видавництв, а в нас се перша того рода українська часопись і тому великий хто дбає про своє здоровлє повинен би запренумерувати ві.

Річна передплата для Канади виносить $ 1.50. Передплату належить слати на руки Дра Івана Бережницкого Львів, Підвале ч. 7 партер Lemberg Austria.

ОГОЛОСИВ СЕБЕ СОЦИЯЛІСТОМ.

M. S. Brewster в Оклагами який був стейтским сенатором, проголосив себе социялістом.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Поручаю ласкавій увазі нашої публики свою заменнту, торговлю мішаних товарів.
У мене можна дістати смачні і тані обіди.
Для приїзджих виґідний і спокійний нічліг!
Хто хоче купити або продати дешево землю або лоти, служу добром радою даю совістні інформациї! Не забудьте при нагоді скористати!

W. FERBY
1134 KINISTNO
EDMONTON ALBERTA

F. W. SPEER & CO.

Бучерня, ґросер ні і всякі провізиї.
Маємо свіжі фармерскі продукти і иньші мішані товари.

Cor. Christobella & Richard

РУСКО ФАРМЕРСКИЙ СТОР

Маємо ріжні материї, красні хустки червоні і всякі убраня. Ґросерії свіжі кождого дня а також і иньші товари по умірковаиних цінах. ПРОШУ СПРОБУВАТИ.

Lyons & Co. 38 Queens Ave.

Сьмішне.

Вирок смерти.

Оден Айриш будучи засуджений на кару смерти за якийсь там злочин стоял перед прокуратором, котрий читаючи єму вирок, при остатку сказав; Всьо скінчено і вам можемо тільно позволити вибрати собі предмет на якім маєте повисіти, а ми певно згодимо ся. — На се маєте моє прокураторске слово. —

— Засуджений: Я бим просив аби мені позволили повісити ся на спорічковім дереві. —

— Прок: «Сеж не можливе, бо дерево маленьке і ви не зможете на нім повисіти.

—Засуджений: Ег! Як не потребую дуже ся квапити і зачекаю аж доки оно не виросте... ви тоже не забувайте на ваше слово.—

Цікава.

Маленька Елізабета їла з мамою обід і мати отворила маленьке пуделко сардіньків і каже до дівчинки: — бачиш, що маленьку рибу часом м'їдає велика риба.

—Елізабета: Алеж мамо як велика риба отвирає таке бляшинне пуделко?

Відповідь.

—Учитель: Івасю а ну відповіж; чому жерафа має таку довгу шию?

—Івась:— Тому, бо єї голова дуже далеко від толуба.

За мало платить.

— Пане Воробець, в вас злий писар, бо ставите такі малі букви, що їх цілком не видко!

—Прошу вас! За таку малу платню то чейже годі писати що й великими буквами!

Гарна Артиматика.

—Проф: —Івасю! Скілько ти будеш мав яблок, коли ти маєш одно, а я дам тобі одно?

—Учен: Одно прошу пана, буду мать.

—Проф: А то як?

—Учен: Во одно дам для мого брата Михася!

Проповідь.

—Але куме, то-то була сегодня проповідь у церкві, що ну!

—А щож там єгомосць казали?

—Гм... та коли то я, знаєте куме, став троха далеко тай добре-сми не чув.

В Суді.

—Суд: Ви вже 17-тий раз оскаржені за то саме в сім році, маєте заплатити 10 доларів кари.

—Обж: (З червоним мов з бурака носом.) Прошу, чи не дістабим я якоїсь опуст? Яж ваш сталий костумер.

Одної темної осінної слотної ночи ішов піп по селі і упав в глубоку яму, з якої жадним способом не могучи ся видобути, зачав кричати — ратунку!

Надійшов мужик і вчувши голос, прийшов над яму і запитав: хто ти такий?

Я священник, відповів — з сего села.

Мужик: І чом кричиш як біснуватий?! Ти і так непотрібний тепер до нічого аж в неділю. А днесь ще лиш середа. Сиди собі маєш час!

ПОЖИЧКА ГРОШИЙ

На фарми і мійскі реальности

BOYLE PARLEE CO

АДВОКАТИ НОТАРІ

Gariepy Block

EDMONTON ALTA

Phone 1135

Русини!

Як маєте який клопіт що не можете відібрати грошей чи з С. P. R. чи з контрактора або де інде, хотілиб вибрати нас до старого краю або маєте яку судову справу. Потребувалиб адвоката, нотаря, або щось виробити почерез консулят то удавайтесь до мене а я займу ся вашою справою за дуже тану плату.

РУСКІЙ ТЛУМАЧ

(Commissioner for taking affidavits.)

E. P. Shoeppe

636 Central Av. Calgary Alberta.

КУПУЙТЕ КОНСТИТУЦИИ ФЕДЕРАЦИИ!

Обовязком кождого товариша обзнакомитись з конституцийми організациї до котрої належить!

Конституциї продають ся по 25ц. за примірник. Гроші на конституциї належить посилати на руки фінансового секретаря т. Йосифа Сенюка 443. Kinistino ave. Edmonton Alta.

Позір.

ПРОСИМО ПРИНЯТИ ДО ВІДОМОСТИ ЩО МИ ОТВОРИЛИ ПЕРШУ РУСКУ КНИГАРНЮ

В Едмонтоні.

І МАЄМО НА ПРОДАЖ:

Люди	60
Важнійші права Канади	25
Севастопольскі оповіданя	60
Коли ще звірі говорили	40
Робінзон	1.00
В астіяку й соньци	30
З ласки родини	1.50
Без родини	40
Щастя здоровля і пастрок	10
Домашній лікар	50
Як воювали Запорожці.	15
Девять братів і десята сестра	15
Канадийскі оповіданя	15
Селяньство і Социал-демократія	76
Кобилянська-До Сьвіта	1.25
Поміж землею а небом	20
Оповіданя для дітей	35
На далекій Півночи	45
Буквар	30
Наша школа в ярмі	10
До молодіжи	15
Вірцевий господар	1.00
Шекспір — Король Лір	90
Домашна кухня	75
В Джунглах	60
Рольнїчий самоучок	60
Фармазони	25
Найновійше Чудо в Ченстохові	15

Книжки побожні

Серце чоловіка	15
Новое собраніе пісней	40
Молитвослов „Вінець"	1.00
„ Гостинець	75
Геновефа	15

Календарі на 1912 рік.

Просвіта родини	30
Приятель жовніра	30
Місіонара	30
Хлібороб	30

Як також богато ільних книжок і календарів руских і польских на 1912 рік.

Маємо гарно оздоблені Молитвенники, образи, рамці і папері до писаня.

Ruska Knyharnia

260 Namayo Ave.

EDMONTON ALTA.

ХТО ХОЧЕ

скоро подубельтувати свої гроші, нехай купить лота в SASKATOON

Се місто є осередком Провінциї САСКАЧЕВАНУ і як таке буде найбільшим колесвим і фабричним центром в західній Канаді.

Ціни лотів підходять з кождим днем. Хто купить то не пожалує. Даємо лоти на легкий виплат.

Наш офіс отворений від 8 год. рано до 10 вечером.

The Winnipeg-Saskatoon Realty and Investment Co.

Saskatoon - Sask.

ГОВОРИМО ПО РУСКИ

ЧИ ЗНАЭТЕ?

Що одинока Руска Торговля мішаних товарів М. КУЦІНЬСКОГО має добрі товари по найтаньших цінах?

Добра обслуга. Приходіть і переконайте ся.

532 KINISTINO AVE.

ЧИ ВИ ВЖЕ КУПИЛИ СОБІ ЛОТА В ЕДМОНТОНІ?

КОЛИ ЩЕ НЕ КУПИЛИСЬ ТЕ ТО СПІШІТЬ СЯ ВО ЕДМОНТОН ЗРОСТАЄ І ЦІНИ ЛОТІВ ПІДХОДЯТЬ.

Alberta Real Estate Co

536 Kinistino Ave.

EDMONTON ALTA

САСКАТУН

1903 Року Населеня 183

1911 „ „ 20.000

Се показує як місто проґресує і що в близькій будучности САСКАТУН буде більший як Вінніпег бо Саскатун, є центром межи Манітобою а Албертою.

Тепер час купити пару лотів в Саскатуні а певно що до року здубельтуєте свої гроші.

ЛОТИ від $100 до $200.

$25. готівки, а решту як самі хочете.

Гварантуємо що кождий лот високий і сухий

NATIONAL LAND COMPANY

702 First St. Edmonton Alta.

Маємо свого тлумача.

РЕДАКЦІЯ ЗА ОГОЛОШЕНЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ